

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

Budapest, 2019. november 29.

Személyi rész	Kitüntetések	a Magyar Tudomány Ünnepeinek ünnepségsorozatához kapcsolódóan	94
Tájékoztató		a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím odaítéléséről	98
Fogadóóra		a Magyar Tudományos Akadémia főtitkáránál	99

SZEMÉLYI RÉSZ

**Kitüntetések a Magyar Tudomány Ünnepeinek
ünnepségsorozatához kapcsolódóan**

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára az Akadémia szolgálatában magas színvonalon végzett, kiemelkedő munkájáért Főtitkári Elismerésben részesítette

Antal Tibort,
az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztály
Kézbizítási Csoport vezetőjét

a Magyar Tudományos Akadémia szolgálatában végzett csaknem négy évtizedes elkötelezett, magas színvonalú és példaeértékű munkájáért, kiemelkedően megbízható feladatellátásáért, valamint derűs közösségépítő tevékenységéért;

Baki Orsolyát,
az MTA Titkárság Humánpolitikai Önálló Osztály
humánpolitikai-jóléti szakreferensét

az Akadémia kegyeleti tevékenysége, az akadémiai díjak, a jóléti-szociális ügyek területén végzett példaértékű, megbízható és pontos munkájáért, munkakapcsolataiban készséges, odafigyelő és segítő támogatásáért, diszkréciójáért;

Csercsics Miklóst,
az MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága,
Szegedi Területi Bizottság Titkárságának
műszaki szolgáltatóját, gépkocsiveetőjét, karbantartóját

több évtizedes tapasztalattal, lelkiismeretesen, pontosan ellátott munkájáért, a szegedi székház zavartalan működésért nagyban segítő, kiemelkedő gondossággal és szorgalommal történő feladatellátásáért;

Gera Lászlót,
az MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága,
Miskolci Akadémiai Bizottság Titkárságának
karbantartó-technikusát,

nagy gondossággal, precizitással és szorgalommal végzett munkájáért, kiemelkedő hivatástudatáért és a székházba betérő vendégekkel, rendezvényszervezőkkel való kapcsolat kialakítását segítő magatartásáért;

Heltainé Hegedűs Dorottyát,
az MTA Létesítménygazdálkodási Központ,
Székház-Könyvtár Üzemeltetési Csoportjának vezetőjét,

az Akadémia szolgálatában – kiváló szakmai hozzáértéssel, valamint a vezetői és munkatársai tiszteletét kivívó emberiséggel – végzett több évtizedes munkájáért;

Juhász Józsefnét,
az MTA Üdülési Központ
Mátrafüredi Akadémiai Üdülőjének
szakácsát,

több mint három évtizedes példamutató munkájáért, a vendégek és a rendezvények résztvevői részére készített izletes ételleiért, továbbá kiemelkedő odafigyeléssel végzett gazdálkodási tevékenységéért;

Kondácsné Dallos Saroltát,
az MTA Titkárság Gazdasági Igazgatóság,
Költségvetési és Pénzügyi Főosztály,
Gazdasági Osztályának
főosztályvezető-helyettesét,

a titkárság és a köztisztület pénzügyeinek megbízható, kiemelkedően együttműködő ellátásáért, szakmai és vezetői feladatainak lelkiismeretes és magas színvonalon való végzéséért;

Nagy Mariannát,
az MTA Titkárság Főtitkári
és Főtitkárhelyettesi Titkárságának
titkársági szakreferensét,

a Magyar Tudomány Ünnepe országos rendezvénysorozat megrendezésének koordinálásáért, agilis szervezéséért, az Agrár-innovációs Centrum projekt szakmai tartalmát érintő számtalan feladat megoldásának támogatásáért, a Múzeumok Éjszakája és a Székházat bemutató látogatások megszervezésében nyújtott figyelmes és segítőkész munkájáért;

Pávliczné Lőrincz Andreát,
az Akadémiai Óvoda és Bölcsőde óvodapedagógusát,
művészetterapeutáját,

az átlagtól eltérő személyiségfejlődést mutató gyermekek felzárkóztatásához és az intézményben zajló tehetségfejlesztéshez a művészeti nevelés egyedi eszközeivel, kimagasló szakmai tudásával nyújtott eredményes és hatékony hozzájárulásáért, innovatív pedagógiai módszereiért;

Rácz Balázst,
az MTA Titkárság, Testületi Titkárság,
Szervezési Osztályának
vezetőjét

az Akadémiai Adattár biztonságos, magas színvonalon történő működtetéséért, az Akadémia közgyűléseinek előkészítésében és lebonyolításában játszott meghatározó szerepéért, valamint a köztisztületet érintő egyéb kiemelt feladatok koordinálásáért;

Tóthné Lukács Juditot,
az MTA Titkárság Főtitkár
és Főtitkárhelyettesi Titkárságának
titkársági referensét,

a Főtitkári Titkárság adminisztrációjának összefogásáért, kiemelkedő szakmai igényességgel, felelősségtudattal és lojalitással végzett munkájáért, valamint empatikus, kiegyensúlyozott hozzáállásáért, példamutató segítőkészségéért.

**A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége
kiemelkedő tudományos életműve elismeréseként
Eötvös József-koszorúval tüntette ki**

Jancsó Gábort,
az orvostudomány doktorát,
a Szegedi Tudományegyetem Élettani Intézet
professor emeritusát

közel fél évszázadot felölelő, a fájdalomérzés neurobiológiájának kutatásáért, különösen a kemoszenzitív primer szenzoros neuronok fiziológiás és patofiziológiás körülmények között betöltött szerepének vizsgálatáért, a szomatikus és viszcerális eredetű primer nociceptív neuronok morfológiai, neurokémiai és funkcionális analízisének megalapozásáért, valamint a tudományos utánpótlás nevelésében vállalt jelentős szerepéért;

Jolánkai Mártont,
a mezőgazdasági tudomány doktorát,
a Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és
Környezettudományi Kar
Növénytermesztési Intézet egyetemi tanárát,
professor emeritusát,

a növénytermesztés és a talajvédelem terén elért, nemzetközi tekintetben is kiemelkedő kutatómunkájáért, valamint széles körű oktatási és szaktanácsadási tevékenysége elismeréseként;

Mindszenty Andreát,
az MTA doktorát,
az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi
Kar Általános és Alkalmazott Földtani Tanszék
nyugalmozott egyetemi tanárát

kiemelkedő bauxit- és üledékföldtani kutatásaiért, geológusok nemzedékeinek oktatásáért, valamint a földtan széles körű hazai megismertetéséért végzett jelentős közéleti és ismeretterjesztő tevékenységéért;

Somogyi Évát,
a történelemtudomány doktorát,
a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi
Intézet professor emeritusát,
az Osztrák Tudományos Akadémia levelező tagját

a Habsburg Birodalom és az Osztrák–Magyar Monarchia történetének nemzetközileg is elismert kutatásáért, a birodalom

államrendszere sajátosságainak feltárásáért, a birodalmi bürokrácia társadalom- és mentalitástörténetének tisztázásáért;

Várady Tibor,
PhD-t,

a Közép-európai Egyetem professor emeritusát,
a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia
rendes tagját

a nemzetközi kereskedelmi jog és a nemzetközi magánjog területén elért, nemzetközileg is nagyra becsült kimagasló eredményeiért, különösen a nemzetközi választottbíráskodás alapkérdéseiről társszerzőként írt, *International Commercial Arbitration: A Transnational Perspective* című, eddig nyolc kiadásban megjelent, világszerte elismert kézikönyvéért;

Vértési Pétert,
a matematikai tudomány doktorát,
a Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet
professor emeritusát

az approximációelmélet, a Fourier-analízis, a komplex változós függvények elmélete, valamint a numerikus analízis területén elért jelentős eredményeiért.

**A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége
posztumusz Eötvös József-koszorúval tüntette ki**

Hajós Györgyöt,
a kémiai tudomány doktorát,
a Természettudományi Kutatóközpont professor emeritusát

a nitrogéntartalmú gyógyhatású vegyületek szintézise terén végzett kiemelkedő kutatómunkájáért, három évtizedes kiváló oktatói tevékenységéért, jelentős – külföldi akadémiai létesítményekkel kialakított – kapcsolatrendszer kiépítéséért, széles körű szakmai és ismeretterjesztő munkája elismeréseként.

A Szily Kálmán-díjat a Magyar Tudományos Akadémia elnöke alapította az igazgatási és kutatásszervezési feladatok során kiváló munkát végző személyek elismerésére, példamutató teljesítményük jutalmazására.

A díj átadására 2019-ben kilencedszer került sor.

**A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Szily Kálmán-díjat adományozta**

Böhm Gergelynek,
az MTA Titkárság Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya vezetőjének

többéves példaértékű, az Akadémia pozitív nemzetközi megítélését is elősegítő vezetői munkájáért, különös tekintettel a World Science Forum magyarországi megrendezésével kapcsolatos szervezési feladatok, az MTA és a nemzetközi szervezetek közötti kapcsolattartás kimagasló koordinálása, vala-

mint az Európai Kutatási Tanács (ERC) nemzeti kapcsolattartói és programbizottsági feladatainak szervezése elismerésé-
ként.

**A Paksi Atomerőmű Zrt. és a Wigner Jenő-díj
Kuratóriuma Wigner Jenő-díjat adományozott**

Hamvas Istvánnak,
az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.
nyugalmazott vezérigazgatójának

a nukleáris energetika terén nyújtott életművéért, az üzemidő
sikeres meghosszabbodását eredményező műszaki fejleszté-
sekért, az erőmű I–IV. blokkján végrehajtott teljesítménynö-
velésért.

**A Richter Gedeon Nyrt. és a Magyar Tudományos
Akadémia által alapított Bruckner Győző-díj
Kuratóriumának döntése alapján a 2019. évi
Bruckner Győző-fődíj kitüntetését**

Simig Gyula,
a kémiai tudomány doktora,
az EGIS Gyógyszergyár nyugalmazott kutatási igazgatója

a biológiaiailag aktív heterociklusos vegyületek szintézise és
kémiaja területén elért kiemelkedő eredményeiért.

**A 40 éven aluli kutatók számára kiírt
Bruckner Győző-díjat**

Ötvös Sándor,
a Szegei Tudományegyetem Gyógyszerkémiai Intézet
tudományos munkatársa kapta

áramlásos kémiai szintézismódszerek fejlesztése területén
elért eredményiért.

**A Magyar Tudományos Akadémia Pungor Ernő
örökösének közérdekű kötelezettségvállalása alapján
Pungor Ernő kémikus, akadémikus, a hazai és
nemzetközi tudományos élet kiemelkedő alakja
emlékének méltó megőrzésére Pungor Ernő-díjat
alapított.**

**A Pungor Ernő-díj Kuratóriumának döntése alapján
a 2019. évi díjat**

Schlosser Gitta,
az Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar Analitikai Kémiai Tanszékének
adjunktusa nyerte el

a peptidek és fehérjék tömegspektrometria-alapú szerkezet-
kutatása területén elért eredményeiért.

**A kuratórium a Magyar Tudomány Ünnepe a magyar
vasút fejlesztése területén végzett kiemelkedő
eredmények elismerésére a Magyar Tudományos
Akadémia által a MÁV Zrt. kötelezettségvállalása
mellett létrehozott Mikó Imre-díjat, valamint a díj mellé
a Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány
Mikó Imre-émlékplakettjét adományozta**

aktív szakember kategóriában

Malatinszky Sándor
okleveles gépészmérnöknek,
a Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft.
Tanúsítási Igazgatósága igazgatóhelyettesének

a MÁV korszerű, nagy sebességű személykocsi állaga fenn-
tartási rendszerének megteremtésében és annak a gyakorlat-
ban való működtetésében végzett jelentős és kiemelkedően
eredményes munkájáért, mintaszerű mérnöki fejlesztő és
nagy ívű publikációs tevékenységéért;

életmű kategóriában

Kovács Károly
okleveles gépészmérnöknek,
a MÁV-START Zrt. nyugalmazott mérnök-főtanácsosának,
műszaki szakértőnek

magas szintű műszaki, tudományos kutatói és szakértői, va-
lamint kiemelkedő szakirodalmi publikációs tevékenységé-
ért, a *Vasútgépészet* című periodika két évtizedes kiváló gon-
dozásáért, továbbá eredményes gyakorlati kiadói munkájáért.

**A Magyar Tudományos Akadémia Jermy Tibor
akadémikus végakarata szerint, a Biológiai Tudományok
Osztályának kezdeményezésére 2017-ben Jermy Tibor-
díjat alapított. A díj olyan fiatal, tehetséges biológus
egyetemi hallgatók és kutatók számára ítélt oda, akik
elsősorban az elméleti és alkalmazott zoológia területén
végzik kutatási tevékenységüket.**

**A díj átadására 2019-ben másodszor került sor.
A javaslatokat elbíráló bizottság Jermy Tibor-díjat ítelt**

Mezőfi Lászlónak,
a Szent István Egyetem Kertészettudományi Kar
Rovartani Tanszéke tudományos segédmunkatársának

az almaültetvények pókegyütteseinek faunisztikai feltárá-
sában, a pókok biológiájának és az agrár-ökoszisztémákban
betöltött ökológiai szerepének megismerésében elért eredmé-
nyeiért;

Szederjesi Tímeának,
a Magyar Természettudományi Múzeum
segédmuzeológusának, az Oligochaeta gyűjtemény
kurátorának

az integratív taxonómiai megközelítés fontosságának hangsú-
lyozásáért és sikeres alkalmazásáért;

Tóth Balázsnak,
a Magyar Természettudományi Múzeum
segédmuzeológusának,
a Lepkegyűjtemény kurátorának

a karcsubagoly lepkék nemzetségének felülvizsgálataért, nagyszámú, eddig leíratlan faj felfedezéséért, valamint az araszolólepkék taxonómiai és faunisztikai kérdéseinek vizsgálatáért, a Kárpát-medencei fauna teljes revíziójáért.

Az Oláh György-díj Kuratóriuma – Oláh György Nobel-díjas tudós közérdekű kötelezettségvállalásával – Oláh György-díjat adományozott

Kiss Lorándnak,
az MTA doktorának,
a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszerkémiai Intézet intézetvezető egyetemi tanárának

a különféle sztereoszelektív módszerek alkalmazásával a királis információban gazdag béta-aminosav-származékok szintézise megvalósításának irányításáért, a gyógyszeripari érdeklődést is kiváltó fluortartalmú béta-aminosav-származékok és természetes anyagok magas hozamú, optikailag tiszta formában történő előállításáért.

A Magyar Tudományos Akadémia 2017-ben Pataki Ferenc társadalomtudományi érem kitüntetését alapított a modern magyar társadalomtudományi kutatások területén végzett kiemelkedő tevékenység elismerésére. A díj testülete az érmet 2019-ben

Vecsey Zoltán
nyelvész, a Szegedi Tudományegyetem tudományos munkatársa részére ítélte oda,

Fictionality and Representation című, a fikcionalitás problémakörének megértését jelentős mértékben elősegítő monográfiájáért.

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, korábbi nevén Magyar Szabadalmi Hivatal, az iparjogvédelmi tudatossággal gondozott és a nemzetközi megméretés próbáját is kiálló kutatási eredményeket létrehozó alkotók megbecsülésére, tevékenységük társadalmi elismerésére 1997-ben a Magyar Tudományos Akadémiával közösen Akadémiai-Szabadalmi Nívódíjat alapított.

A Magyar Tudományos Akadémia tudományos osztályainak képviselőiből és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala díjbizottságának tagjaiból álló kuratórium Akadémiai-Szabadalmi Nívódíjban részesítette

Hebling Jánost,
az MTA doktorát, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi tanárát,
az MTA-PTE Nagyintenzitású Terahertzes Kutatócsoport vezetőjét

az alap- és alkalmazott tudományok számára egyaránt meghatározó jelentőségű munkásságáért, az extrém terahertzes impulzusok létrehozására és alkalmazásaira vonatkozó, iparjogvédelmi tudatossággal gondozott találmányaiért, szabadalmiért;

Kemény Lajost,
az MTA levelező tagját, a Szegedi Tudományegyetem Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinikájának tanszékvezető egyetemi tanárát, az MTA-SZTE Dermatológiai Kutatócsoportjának vezetőjét

a bőr immunrendszerére, a gyulladásos bőrbetegségek patogenézisére, a fotodermatológiára irányuló kutatási területeken nemzetközi szinten is kiemelkedő, számos szabadalomban testet öltött, széles körben hasznosított eredményeinek elismeréseként;

Nagy Tibort,
a kémiai tudományok kandidátusát

az iparjogvédelmi tudatossággal gondozott, a legkülönbébb tömítő- és membránszerkezetek, valamint a hozzájuk kapcsolódó eszközök kifejlesztésében elért és széles körben hasznosított eredményeinek elismeréseként;

Vida Gyulát,
az Agrártudományi Kutatóközpont Mezőgazdasági Intézet tudományos osztályvezetőjét, gabonanemesítőt

a klímaváltozás és a népesség növekedése szempontjából kiemelt jelentőségű durumbúza-nemesítésben és búza-rezisztencianemesítésben elért eredményeinek elismeréseként.

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím odaítéléséről

A Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa 2019. október 25-i ülésén a doktori címet a következő személyek részére ítélte oda:

BALÁZS ZOLTÁN

„A hatalmi ágak elválasztásának elve. A klasszikus felfogás védelme” című munkája alapján,

BUZINKAY GÉZA

„A magyar sajtó és újságírás története a kezdetektől a rendszerváltásig” című munkája alapján,

DEÁK BALÁZS

„Termőhelyi változatosság, táji környezet és tájhasználat szerepe gyepi növényközösségek élőhelyi mintázatainak és fajkészletének kialakításában” című munkája alapján,

KARSAI JUDIT

„Furcsa pár. Az állam szerepe a kockázatitőke-piacon Kelet-Európában” című munkája alapján,

KOVÁCS MIHÁLY

„A Galjorkin-féle végeselem-módszer gyenge konvergenciája sztochasztikus parciális differenciálegyenletek közelítésekor” című munkája alapján,

KRISTÁLY ALEXANDRU

„Éles funkcionál-egyenlőtlenségek és elliptikus problémák nemeuklideszi struktúrákon” című munkája alapján,

LENGYEL LÁSZLÓ

„Modelltranszformációk validálása és alkalmazása” című munkája alapján,

MIKA LÁSZLÓ TAMÁS

„Biomassza alapú platform molekulák előállítására és alkalmazására” című munkája alapján,

MOLNÁR ANTAL

„Magyar hódoltság – horvát hódoltság. Magyar és horvát katolikus egyházi intézmények az oszmán uralom alatt” című munkája alapján,

NAGY LEVENTE

„A román reformáció, mint magyar–román kulturális és irodalmi transzferjelenség a 16–17. században” című munkája alapján,

PAPP FERENC

„Acélszerkezetek integrált analízise és méretezése: az új-szerű eljárásoktól az alkotásig” című munkája alapján,

SZABÓ ÁDÁM

„Quaestiones Valerianae”. A belső valeriai katonai objektumok szervezési kérdései, az erődök szpólia-adatai és az újabb környei kutatások” című munkája alapján,

TAKÁCS JUDIT

„Meleg század. Adalékok a homoszexualitás 20. századi magyarországi társadalomtörténetéhez” című munkája alapján,

TÓTH GÉZA

„Az elérhetőség szerepe a térszerkezet társadalomföldrajzi vizsgálatában” című munkája alapján,

VIDA TIVADAR

„A sztyeppei, a bizánci és a Meroving birodalmak között. Kulturális változások a Kárpát-medence nyugati felén Kr. u. 6–7. században” című munkája alapján,

ZAKAR PÉTER

„A Csanádi Egyházmegye az 1848/49-es forradalom és szabadságharc időszakában” című munkája alapján.

FOGADÓÓRA

Török Ádám, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden csütörtökön – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
A szerkesztésért felelős: az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója.
Budapest, 2019
Szerkesztő: Tóth Anikó – Termékmenedzser: Egri Róbert
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865-9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 10020 Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 835 Ft áfával.

Printed in EU

